

PETICE

podle čl. 18 Listiny základních práv a svobod a zákona č. 85/1990 Sb., o právu petičním

Zastavme plýtvání miliardami na plavební stupeň Děčín, prezentovaný jako splavnění Labe, ve skutečnosti založený na zastaralých datech, nepotvrzených předpokladech a s negativním vlivem na životní prostředí

Adresát: Vláda České republiky

Na vědomí: Ministerstvo dopravy, Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo průmyslu a obchodu

Žádost

Já, níže podepsaný, touto peticí žádám Vládu České republiky, aby:

1. zastavila veškeré přípravné práce na stavbě plavebního stupně Děčín, včetně právě probíhajícího nového posouzení vlivů na životní prostředí (EIA) plavebního stupně Děčín, a nevynakládala na tento záměr žádné další veřejné prostředky, dokud nebude nezávisle a veřejně ověřitelně prokázána jeho ekonomická návratnost a reálnost záměru zajistit na Labi mezi Ústím nad Labem a Hamburkem dostatečnou plavební dráhu, která umožní plnohodnotné využití vodní cesty;
2. přehodnotila koncepci rozvoje vodní dopravy na Labi tak, aby vycházela z aktuálních, ověřených hydrologických dat a z dlouhodobého trendu vyplývajícího z historických dat;
3. v případě, že se od stavby plavebního stupně Děčín upustí, vyčlenila odpovídající část plánovaných prostředků na revitalizaci nábřeží Labe v intravilánu statutárního města Děčín, jehož koncepční řešení město dlouhodobě odkládá mimo jiné v souvislosti s přípravou plavebního stupně¹.

Odůvodnění

1. Příprava záměru už stála 625,7 milionu Kč bez výsledku

Na přípravu plavebního stupně Děčín vynaložilo Ředitelství vodních cest ČR do roku 2019 částku 625,7 milionu Kč². Řízení o vlivech na životní prostředí přitom běželo od roku 2005, dokumentace byla dvakrát vrácena k přepracování a Ministerstvo životního prostředí ji 18. 12. 2019 pro nepředložení opravené verze v zákonné tříleté lhůtě formálně ukončilo³.

2. Slib 345 dní v roce v realitě neplatí a ministr dopravy to sám přiznal

Vlastní analýza denních průtoků z dat ČHMÚ na profilu Ústí nad Labem z období let 1981–2025 ukazuje, že potřebný průtok 117 m³/s pro plavební hloubku 140 cm není dlouhodobě dosahován⁴. Tato hodnota byla naplněna za posledních 10 let pouze jednou a z lineárního trendu vyplývá, že v roce 2033, tedy v roce, kdy by měla být stavba dle vyjádření ministra Červeného dokončena, bude tento průtok zajištěn pouze 279 dnů. Ministr dopravy Ivan Bednárik to 29. 7. 2026 potvrdil, když uvedl, že v podprůměrném roce, jako je letošní, klesá slibovaná splavnost „z 345 dní odhadem na dvě stě“⁵. Slib 345 dní není založen na naměřených datech.

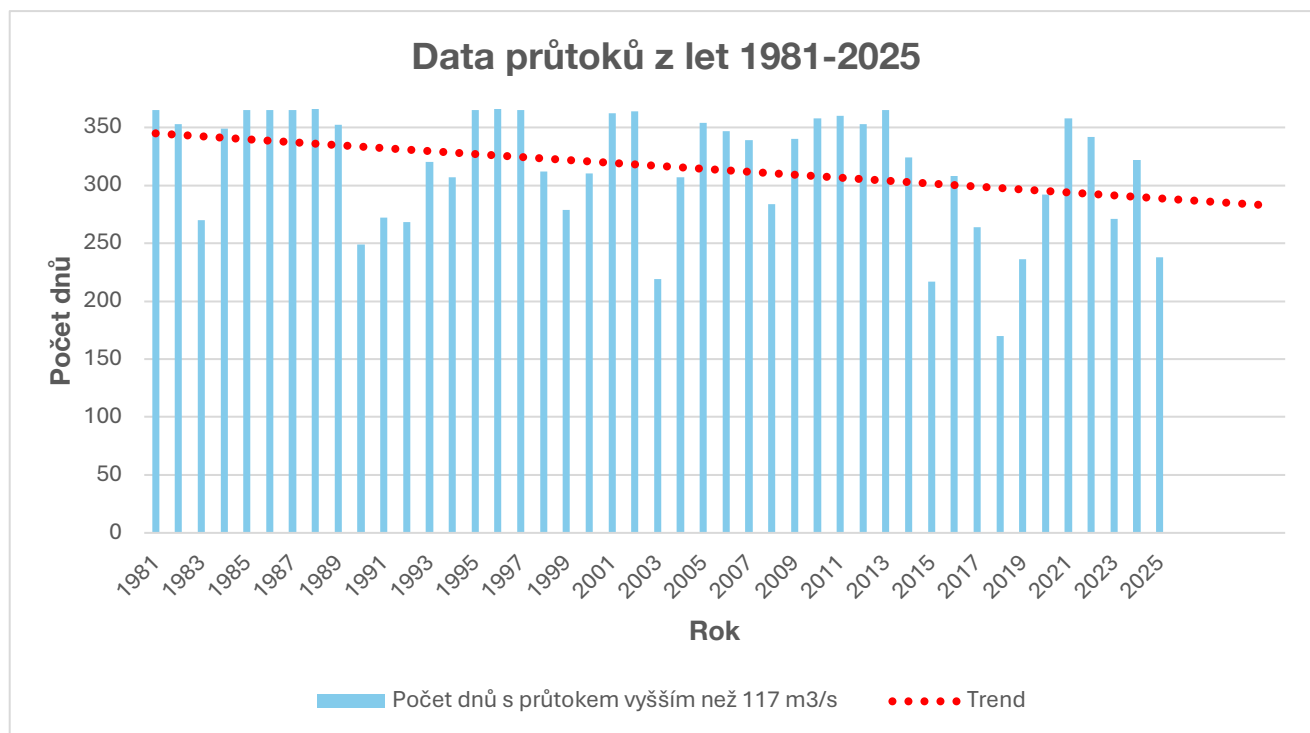
¹ Územně analytické podklady ORP Děčín, Podklad pro rozbor udržitelného rozvoje území, 6. úplná aktualizace, prosinec 2024.

² Nejvyšší kontrolní úřad, kontrolní závěr z kontrolní akce č. 18/16, „Peněžní prostředky určené na rozvoj vodních cest a vodní dopravy“, 22. 7. 2019, <https://www.nku.cz/assets/kon-zavery/k18016.pdf>, k datu 16. 11. 2018.

³ Ministerstvo životního prostředí, odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence, „Plavební stupeň Děčín – ukončení posuzování vlivů na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb.“, č. j. MZP/2019/710/9403, 18. 12. 2019.

⁴ Jde o hodnotu potvrzenou projektantem na debatě v Děčíně dne 29.7.2026, při které má být zaručena plavební hloubka 140 cm.

⁵ ČT24/ČTK (Petra Špičková, Milan Brunclík, Milan Danda), „Červený: Plavební stupeň v Děčíně by se měl začít stavět za tři roky“, 29. 7. 2026, <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/regiony/ustecky-kraj/cesti-a-sasti-ministri-predstavi-plan-na-plavebni-stupen-v-decine-376056>.



3. Nejvyšší kontrolní úřad: přínos není prokázán

Kontrolní závěr NKÚ č. 1/15 (2001)⁶ vyhodnotil stavbu jako neekonomickou a rizikovou, což ve svém stanovisku k dokumentaci EIA cituje i AOPK ČR⁷. O osmnáct let později dochází NKÚ ve svém závěru č. 18/16 (2019)⁸ ke stejnému výsledku a doslova uvádí, že „nepovažuje za objektivně a jednoznačně prokázané důvody převažujícího veřejného zájmu na rozvoji vodní dopravy“.

4. I kdyby Česko svou část postavilo, Německo tu svou stavět nebude

Cílem projektu je dorovnat české podmínky na úroveň Německa. Spolková vláda SRN a devět spolkových zemí ale ve „Souhrnné koncepci Labe“ (Gesamtkonzept Elbe, 2017)⁹ stavbu dalších jezů na svém úseku výslovně vylučují. Podle bilance německého Svazu pro životní prostředí a ochranu přírody (BUND)¹⁰ navíc ani Německo nedosahuje svého vlastního cíle 140 cm po 345 dní, protože mezi lety 2014 a 2018 nebyl tento cíl splněn ve více než 40 % dní v roce. Českou investici tak není s čím na německé straně propojit.

5. Vlastní ministerstvo navíc upozorňuje na poškození chráněné přírody

Ministerstvo životního prostředí samo v materiálu z 16. 11. 2018 upozornilo, že nelze stanovit kompenzační opatření za negativní vliv na chráněné stanoviště bahnitých říčních náplavů a na populaci bobra evropského v EVL Labské údolí a EVL Porta Bohemica. Vláda s vlastním ministerstvem usnesením č. 781/2018 nesouhlasila a v přípravě záměru pokračovala¹¹. AOPK ČR ve stanovisku k dokumentaci EIA obdobně konstatuje významně negativní vliv na celistvost chráněných lokalit a na populace zvláště chráněných druhů.

Petici podává: Ing. arch. Miroslav Štross, bytem Nerudova 1056/12, Děčín 1

⁶ <https://www.nku.cz/assets/kon-zavery/K01015.pdf>

⁷ Stanovisko k dokumentaci vlivů záměru „Plavební stupeň Děčín“ na životní prostředí, č.j.: 02653SOPK/16, 13.4.2016

⁸ <https://www.nku.cz/assets/kon-zavery/k18016.pdf>

⁹ Gesamtkonzept Elbe (Bundesministerium für Verkehr und digitale Infrastruktur / Bundesministerium für Umwelt), schváleno 17. 1. 2017, <https://www.gesamtkonzept-elbe.de>

¹⁰ BUND, Iris Brunar, „Mýtus plavebního stupně Děčín“, Ochrana přírody 2/2019, 26. 4. 2019 (přeložili Karel Chobot a Tomáš Salov).

¹¹ USNESENÍ VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY ze dne 20. listopadu 2018 č. 781